

ЗМІСТ

Віддзеркалення України	13
<i>Василь Кирилич</i>	
УКРАЇНА В ЗАЯВАХ ДЕРЖАВНИХ ДІЯЧІВ, ПОЛІТИКІВ І РЕЛЯЦІЯХ ДИПЛОМАТІВ	17
Імператори, монархи, королі про Україну	19
Маврикій, Костянтин Порфирородний, Штефан Баторій, Людовик XIV, Петро Перший, Максиміліян Емануїл, Людовік XV, Наполеон I Бонапарт, Отто фон Бісмарк, Франц Йосиф I, Чакробонгсе Буванаф, Вільгельм Габсбург, Єлизавета, Хуан Карлос, Беатрікс, Отто фон Габсбург, Альберт II, Карл XVI Густав, Єлизавета II	
Глави держав та урядів про Україну	26
Теобальд фон Бетман-Гольвег, Володимир Ленін, Юзеф Пілсудський, Йосиф Сталін, Мустафа Кемаль Ататюрк, Альваро Обрегон, Адольф Гітлер, Уїнстон Черчіль, Шарль де Голль, Рональд Рейган, Маргарет Тетчер, Джордж Буш-старший, Білл Клінтон, Сапармурат Ниязов, Жан Кретьєн, Шимон Перес, Борис Єльцин, Роман Герцог, Джейкоб Зума, Рудольф Шустер, Цзян Цземінь, Жак Ширак, Ян Петер Балкененде, Март Лаар, Іслам Карімов, Емомалі Рахмон, Томас Хендрік Ільвес, Стівен Гарпер, Брайан Малруні, Беназір Бхутто, Нурсултан Назарбаєв, Володимир Воронін, Вайра-Віке Фрейберга, Іван Гашпарович, Данііл Тюрк, Абдулла Гюль, Джордж Буш-молодший, Тассос Пападопулос, Ніколя Саркозі, Каролос Папуліас, Валдіс Затлерс, Серж Саргсян, Табо Мбекі, Річард Чейні, Мері Макеліз, Лех Валенса, Петер Меддеші,	

Олександр Квасневський, Дональд Туск, Лех Качинський, Броніслав Коморовський, Еміл Константінеску, Траян Бесеску, Ху Цзіньтао, Валдас Адамкус, Сі Цзіньпін, Ангела Меркель, Джо Байден, Даля Грібаускайте, Мілош Земан, Анджей Дуда, Барак Обама, Франсуа Олланд, Девід Кемерон, Ахмет Давутоглу, Реджеп Таїп Ердоган, Йоахім Гаук

Реляції дипломатів про Україну 82

Жільбер де Ланнуа, Амвросій Контаріні, Сігізмунд фон Герберштейн, Михалон Литвин, Ян Гільдебрандт, Блез де Віженер, Філіп Тальдуччі, Бернардо Наваджеро, Джильс Флетчер, Еріх Лясота, Джованні де Торрес, Альберто Віміна, Франц Шебеші, Густав Велінг, Самуель Грондський, Августин Мейерберг, П'єр Шевальє, Фуаой де ля Невіль, де Отвілль, Божо, Йоган Георг Корб, Отто Плеер, Жан Балюза, Георг Йоганн фон Кайзерлінг, Жан Люї де Бонак, Филип Медове, Жан Віктор де Безенваль, Феріоль, Деляневіль, Чарльз Вітворт, Юль Юст, Бальтазар фон Кампенгаузен, Фрідріх Христіан Вебер, Де Монті, Ледрану, Клавдій Рондо, Дран, Шарль Грав'є Вержен, Дюран, Бургуен, Шарль Люї Лесюр, Адольф д'Авріль, Леопольд Бертхольд, Емануїл Урбас, Жорж Табуї, Ріхард Кюльман, О. де Сент-Олер, Мумм фон Шварценштайн, Луїджі Маліоні, Оттокар Чернін, Герман Гуммерус, Людке, Сержіо Граденіго, Едуард Галіфакс, Андре Оуллет, Владислав Бартошевський, Ерлан Ідрісов, Бернард Бот, Штефан Мюллер, Ян-Крістер Оландер, Ханс-Юрген Гаймзьот, Рольф Нікель, Екарт фон Кледен, Адріан Северін, Валід Муаллім, Карл Більдт, Майкл В. Вуд, Стівен Пайфер, Ердоган Ішджан, Яцек Саріуш-Вольський, Адам Ротфельд, Стефан Гуллгрєн, Лі Тернер, Даріуш Росаті, Міхаель Шпіндельєггер, Даріуш Гурчинський, Чжан Чжень, Пань Чжаньлін, Чжоу Сяопей, Херардо Анхель Бугайов Оттоне, Лю Цзе, Лю Цзюнь, Хілларі Клінтон, Кондоліза Райс, Генрі Кіссінджер, Мадлен Олбрайт, Ваджахат Алі Муфта, Аргин Оспанов,

Турисбеков Заутбек, Радослав Сікорський, Мевлют Чавушоглу, Чен Вей, Крістоф Вайль, Чжан Сіюнь, Вольфганг Ішінгер, Яна Шінделкова, Джеффри Р. Пайєтт, Карел Шварценберг, Клаудіо Гуджеротті, Ян Томбінський

Представники міжнародних і регіональних організацій про Україну 152

Бутрос Бутрос Галі, Хав'єр Солана, Лорд Робертсон, Яап де Хооп Схеффер, Жозе Баррозо, Ханс Герт Пьоттерінг, Адам Белан, Жозеф Доль, Чарльз Таннок, Хосе Салафранка Санчес-Нейра, Адріан Северин, Гражина Станішевська, Ребекка Хармс, Бруно Голніш, Роберт Хілл, Карлс Фон-Росселл, Хуан Яне-Бурнуво, Деліус Чекуоліс, Жозе Мануель Пінту Тейшейра, Саманта Пауер

Політичні, громадські діячі і військові про Україну 164

Л. Міллер, Штраленберг Филипп Йоган фон Табберт, Вейге, Христофор Герман Манштайн, Бурхард Кристоф Мініх, Петро Рум'янцеv, Карло Хоецький, Іларіон Голенищев-Кутузов, Алексей Всеволожський, Алексей Левшин, Іван Долгорукий, Огюст Мармон, Франтішек Рігер, Казимир Делямар, Віктор Адлер, Пауль Замасса, Енгельберт Пернерсторфер, Гіяцинт де Гайар-Бансель, Люї Пероля, Анатолій Луначарський, Лев Троцький, Роберт Бюел, Юль Бомгольт, Сузана Муньоз да Роша Гімараес, Роман Гнатишин, Роберт Рей, Гаррі Філімон, Ллойд Ексуорсі, Пітер Столлері, Джім Тунні, Яцек Куронь, Єгор Гайдар, Борис Вжесневський, Стоквелл Дей, Діпак Обрай, Уолт Ластівка, Вік Тойз, Том Луківський, Бредлі Трост, Мирон Ковальський, Броніслав Геремек, Норберт Кьонігсхофен, Рональд Пофалла, Франц-Йозеф Юнг, Анна Камінські, Сесилія Мальмстрьом, Юрій Рошка, Ноель Кінселла, Пітер Міллікен, Річард Лугар, Карлос Гутіерес, Еміль Константинеску, Октавіан Дуліу, Ніколае Анастасіу, Сорін Боттез, Маріус Владу, Зое Петре, Міхаела Марку, Алек-

сандру Іонеску, Іон Гитлан, Жеорже Галалб, Адріан Думітреску, Константін Афереріцей, Іштван Сент-Івані, Гуніла Карлссон, Мікаель Жан, Жозе Феррейра, Джозеф Най, Лян Гуанле, Жанар Айтжанова, Борис Немцов, Валерія Новодворська, Збігнев Бжезінський, Річард Бренсон, Джордж Сорос, Едріан Боненберг, Карл Габсбург, Жозе Мануел Фернандеш, Лешек Бальцерович, Девід Дж.Крамер, Мирослав Чех, Марек Кухчинський

РЕЦЕПЦІЯ УКРАЇНИ УЧЕНИМИ,
ПИСЬМЕННИКАМИ, МИТЦЯМИ 211

Учені-мандрівники про Україну 213

Ібн-Даст, Ахмед ібн-Фадлан, Аль-Масуді, Ібн-Хаукаль, Ібн-Якуб, Джованні Ботеро, Мартін Груневег, П'єтро делла Валле, Гійом Левассер де Боплан, Евлія Челебі, Ульріх фон Вердум, Джон Роберт, Йоганн Гюльденштедт, Джозеф Маршал, Василь Зуєв, Самуель Готліб Гмелін, Конрад Мальт-Брун, Едвард Даніель Кларк, Де ля Фриз, Іван Сбітнев, Йоганн Георг Коль, Йоган Генріх Блазіус, Август фон Гакстгаузен, Петцольд, Михайло Катков, Луї Леже, Альфред-Ніколя Рамбо, Дж. Гуттер, Шарль Сеньбос, Ендрю Еліс Еванс

Історики-дослідники України 238

Геродот, Прокопій Кесарійський, Лев Диякон, Бартош Папроцький, Бісачіоні Майоліні, Мішель Руссо де ла Валетта, Веспасіан Коховський, Джон Круел, Лоренцо Крассо Наполетано, Арні Тайлер, Жан-Бенуа Шерер, Вільям Кокс, Геранц де Кулон, Йоган Християн Енгель, Йоган-Георг Шледер, Крістоф-Дітріх Роммель, Франтішек Палацький, Михайло Погодін, Людвіг Кубаля, Раймунд Фрідріх Кайндль, Ганс Гельмонт, Альфред Єнсен, Пауль Рорбах, Зденек Неедлий, Любор Нідерле, Лоутон Ланселот, Франц Гробауер, Борис Рібаков, Абдурахман Авторханов, Роберт Конквест, Джеймс Мейс, Норман Дейвіс, Чжао Юньчжун, Флорін Константіну, Міклош Кун, Пер Хьогселиус,

Андреас Каппелер, Карл Хенрік Мейнандер,
Еттор Чіннела, Тімоті Снайдер, Філіпп де Лара

Письменники про Україну 269

Альберто Кампензе, Ян Благодислав, Даніель Дефо,
Фрідріх фон Хагедорн, Йоган Готфрід Гердер,
Франсуа Марі Вольтер, Володимир Ізмайлов,
Петро Шаліков, Павло Сумароков, Франсуа Массон,
Губерт Вотрен, Віктор Гюго, Ян Коубек, Вадим Пас-
сека, Карел Владислав Зап, Міхал Грабовський,
Фрідріх Боденштедт, Вісаріон Белінський, Карло
Тенка, Карел Гавлічек-Боровський, Адам Міцкевич,
Оноре де Бальзак, Людовіт Веліслав Штур,
Проспер Меріме, Павел-Йозеф Шафарик, Іван Ак-
саков, Микола Добролюбов, Микола Чернишевсь-
кий, Йоган Ягрганг, Тальві, Селестьєн Кур'єр, Карл-
Еміль Француз, Рудольф Вестфаль, Доменіко Чам-
полі, Едуард Шюре, Райнер Марія Рільке,
Б'єрстєрне Б'єрнсон, Бодуен де Куртене, Максим
Горький, Іван Шишманов, Яніс Райніс, Шарль
Дебрей, Франц Елленс, Анна-Шарлотта Вуцкі,
Йозеф Рот, Микола Марр, Ганс Гессель Тільгман,
Іван Бунін, Жамбил Жабаєв, Клаудіо Магріс, Аветік
Ісаакян, Гегам Сарян, Деренік Демірчян, Пауль
Целан, Наїрі Зарян, Гарегін Севунц, Марієтта
Шагінян, Рачія Кочар, Мухтар Ауєзов, Гурген
Маарі, Емманюель Ре, Гурген Борян, Мар'ян
Якубець, Пабло Неруда, Дмитро Лихачов, Єжи
Гедройц, Амос Оз, Кнутс Скуенієкс, Санто Грачіотті,
Станіслав Лем, Богдан Осадчук, Діана Мьор,
Бертіль Хеггман, Рита Кіндлерова, Баса Джані-
кашвілі, Аарон Аппельфельд, Тереза Хланьова,
Володимир Войнович, Маріо Варгас Льяоса,
Світлана Алексієвич, Міхаель Жантовський, Крістіан
Вайсе, Томас Венцлова, Роальд Гоффман

Митці про Україну 328

Жан Анрі Мюнц, Фердинанд Лева, Веслав Бальга-
зар, Ярослав Кржічка, Давід Станлей Сміт, Генрі
Діккенсон, Джеймс Т. Куерлс, Пітер Вілгоускі, Паб-
ло Пікассо, Хань Ган, Вася Ложкін, Чжен Женьган,

Мартін Лі Гор, Клаус Майне, Мадонна, Мілла Йовович, Шерон Стоун, Джордж Клуні, Тім Рот, Хорхе Помар, Божена Цветкова, Арнольд Шварценеггер, Андрій Макаревич, Майкл Мерфенко, Беата Куркуль, Лія Ахеджакова, Тетяна Лазарева, Вахтанг Кікабідзе, Девід Датуна, Максим Кантор, Рафал Козинський, Маркус Бартль

УКРАЇНА У ПАСТИРСЬКОМУ СЛОВІ 359

Єпископ Л. Готьє, апостол Бруно Кверфуртський, єпископ Мерзебурзький Тітмар, папа Микола II, папський легат Джованні де Плано Карпіні, секретар папського нунція Гамберіні, Шимон Старовольський, патріарх Макарій Антіохійський, секретар антіохійського патріарха Макарія III Павло Алепський, архієпископ Парцевич, Данієл Крман, папа Римський Іван Павло II, Далай-лама IV, архієпископ Дезмонт Туту, папа Франциск, Вселенський Патріарх Варфоломій I, Рабин Джек Бемпорад, архідиякон Іван Хрісавгіс, архієпископ Войцех Поляк, кардинал П'єтро Паролін, ієромонах Кіріон

У ФОКУСІ ІНОЗЕМНОЇ ПЕРІОДИКИ 379

The London Gazette, Gazette de France, Modern History, France, Daily Courant, Historische Remarques, Die Europäische Fama, Wienerisches Diarium, Posttäglicher Mercurius, Flying Post, The Post-Man, The Monthly Register, Theatrum Europaeum, Oprechte Haerlemse Saturdaegse Courant, Wochentliche Relationen in Halle, Bildersaal, The Argus, Greene County Republican, The Geneva gazette and mercantile advertiser, The Spectator, The Brooklyn Daily Eagle, The New York Times, The Plattsburgh sentinel, The Ogdensburg journal, Sullivan County record, The Sun, Schlesische Zeitung, Osteuropäische Zukunft, Frankfurter Zeitung, New Times, L'Est Republicain, Tages Anzeiger, Depeshe, Journal de Liege, La gazette, Ons Vaderland, De Volksgazet, La Gazette de Hollande, Algemeen Handelsblad, Manchester Guardian, The Referee, Truth, B.Z. Am Mittag,

Berliner Tagesblatt, Lanation Belge, The Christian Science Monitor, Free Press, Lavehir, Times Herald, The New Advance, El Herald, El Dictamen, The American Srbobran, Libre Flanders, United Press Association, французька радіостанція у Страсбурзі, Die Zeit, Rheinischer Merkur, Tageszeitung, Das Parlament, Badische Zeitung, Frankfurter Rundschau, Dallas Morning News, Frankfurter Allgemeine Zeitung, CNN, Forbes, Deutsche Welle, The Diplomat, Der Spiegel, The Guardian, The Washington Post, Economist, The Herald, Stratfor

Преображення України	411
<i>Василь Кирилич</i>	
Індекс персоналій	417
Умовні скорочення	429
Список використаних джерел і літератури	431